

způsobem a někteří učenci se pak zaobírají případnou derogací. Ta však nemá co do činění se samotným sepsáním sunny, ale je posuzována ve vztahu hadíth (kdy k rozhodné události v hadíthu došlo) – verš Koránu (kdy byl sepsán). Je to složitější a můžeme se tím případně zabývat v rámci obhajoby práce.

- Str. 15 – „Do primárních pramenů islámského práva lze svým způsobem zahrnout i legislativní normy jednotlivých „islámských států“,⁷⁵ které v mnoha případech mírní obecné a často „příliš přísné“ ustanovení obecného islámského práva.⁷⁶ Opravdu spadají do islámského práva i zákony vydané státem? Nemyslím, že toto Robert Kopecký, autor článku, na který odkazujete, měl na mysli.
- Str. 25 – Nejsme si jistá, že zahalování žen je vhodné na daném místě a tímto způsobem zmiňovat.
- Str. 31 – „Manželky (resp. vdovy) mají podle islámského práva nárok na jednu čtvrtinu, případně jednu osminu manželova majetku v závislosti na tom, zda měl či neměl zůstavitel mužského potomka.“ Pokud toto uvádíte, bylo by vhodné ještě dodat, že to ne vždy znamená, že dostane přesně ¼ nebo 1/8 majetku. Záleží ještě na dalších okolnostech případu (podíly se složitě přepočítávají, dopočítávají) – viz odborná literatura k dědickému právu.
- Str. 44 – Pohlavní zralost a zletilost v islámském právu je zde nešťastně směřována.
- Str. 55 – V kapitole se věnujete islámskému právu a požadavku na registraci ze strany muslimských států. Chybí mi zde ekvivalentní pasáž z druhého systému. Jak k tomu přistupuje židovské právo?
- Str. 56 – U smluvních ujednání v manželské smlouvě uvádíte „V islámském právu jde nejčastěji o omezení práva vyslovit *taláq*“. To by bylo vhodnější rozvinout. Takto je to podle mého názoru zavádějící.
- Str. 67 – „Zároveň si žena nesmí vzít ani muže, který se s ní rozvedl (resp. ji zapudil), pokud se mezitím nevdala za muže jiného a toto manželství ještě nebylo konzumováno.“ Opět trochu zavádějící. Zákaz se vztahuje na případy neodvolatelného zapuzení, jak je patrné z hadíthu uvedeného v poznámce pod čarou.
- Str. 74 – Případy polygamních imigrantů jsou zmíněny útržkovitě a z toho plynou i nepřesnosti v tvrzeních o „toleranci“. Prospělo by rozvinutí a upřesnění.
- Str. 76 – Byla bych opatrná při zevšeobecňování. Je 15 dotázaných reprezentativní vzorek pro praxi ve vícero státech?

Formální stránka práce a hodnocení

Posudek na diplomovou práci „Uzavírání manželství, srovnání v židovském a islámském právu“ předloženou diplomantkou Kateřinou Schmiedtovou

Obsahová stránka

Diplomantka předložila práci s názvem „Uzavírání manželství, srovnání v židovském a islámském právu“, tedy téma velmi zajímavé, jelikož se o uzavření manželství v židovském či islámském právu moc nedočteme, natož aby se někdo pokusil o komparaci pravidel obou systémů.

Předložená diplomová práce je členěna do 7 částí (úvod, prameny práva, proces uzavírání manželství v židovském a islámském právu, náležitosti manželské smlouvy a další podmínky pro uzavření manželství, překážky uzavření manželství, polygamie, závěr) a má jednu přílohu (příklady manželských smluv). Zvolené členění práce je vhodně zvoleno, jen bych možná zařadila překážky uzavření manželství před kapitolu o jeho uzavření. Práce je zdařilá, diplomantka komparuje oba systémy v rámci jednotlivých kapitol průběžně a vyvarovala se tak obvyklému nešvaru rozdělit práci do dvou částí a pojednat o systémech zcela odděleně a na závěr práce jen oba systémy stručně porovnat. Místy ale čtenář může zapochybovat, jakého práva se daná pasáž týká, když se plynule přeskakuje z jednoho systému do druhého. Takových míst je ale v práci minimum. I tak se musím přiznat, že mi v práci chybí pomyslná třešnička na dortu v podobě pokusu porovnání právních úprav jako celku. Pokud by se diplomantka rozhodla věnovat tématu i nadále, bylo by vhodné o tom uvažovat. I případné propojení s uzavíráním manželství v Izraeli by bylo jistě ku prospěchu věci.

Některé dílčí poznámky k obsahu práce:

Mám několik připomínek k různým tvrzením diplomantky z oblasti islámského práva, někdy se jedná jen o doplňující informace. Uvádím jen některé z nich:

- Str. 12 – „Korán byl především pro první století po Muhammadově smrti jediným a nejdůležitějším pramenem, protože podle muslimů smrtí Muhammada došlo k trvalému přerušení přímého kontaktu s Bohem.“ Nejsem si jistá, že by byl „jediným“ a „nejdůležitějším“ pramenem. Co sunna? Ta byla také pramenem práva a (prakticky) téměř stejně podstatným, bez ohledu na to, že nebyla sesbírána do sbírek.
- Str. 15 – „Koránem primární pramen práva, hierarchicky stojí pod ním⁷³ a pouze jej doplňuje.⁷⁴“ Zde se domnívám, že tvrzení uvedené ve zmiňované větě a v poznámce pod čarou č. 74, je poněkud zavádějící. Na vztah Koránu a sunny lze nahlížet různým